

De wereld van...

Aflevering 179

Als boerenbedrijf leeft Groot Hell voort in een unieke serie digitale foto's.

Foto: G. Gerrit de Graaff

Kijkje in het kippenhok met 85 kippen.

Na jaren te koop te hebben gestaan, is de eeuwenoude boerderij Groot Hell bij Putten verkocht. Vierhonderd jaar lang hebben boerenfamilies daar hun brood verdiend. Die tijd is nu voorbij. Alleen oude foto's herinneren nog aan het boerenbedrijf van weleer.

Groot Hell gaat nieuw tijdperk in

In de 'gouden' driehoek, Voorthuizen-Putten-Nijkerk, ligt de ruim vierhonderd jaar oude boerderij Groot Hell. Deze boerderij is voor mij van grote betekenis, omdat ik daar meer dan dertig jaar het boerenleven fotografisch heb vastgelegd.

In het najaar van 2007 staat een bord bij de oprijlaan van boerderij Groot Hell: te koop. Op de website van Rentmeesterskantoor Witte B.V wordt vermeld: 'Op landgoed Hell, gelegen tussen Putten en Nijkerk, ligt de monumentale woonboerderij Groot Hell, omgeven door de ongerepte natuur van de Veluwe. Het prachtige complex bestaat uit de historische boerderij met veestalling, bakhuis, twee schaapskooien en een hooiberg en is in zijn geheel geplaatst op de Rijksmonumentenlijst. Een boerentuin, boomgaarden met oude hoogstamfruitbomen, bloemvelden en boompartijen omringen het huis. Bij Groot Hell behoort circa 14.000 m² grond. Dit geheel wordt thans in erfpacht uitgegeven. De jaarcanon bedraagt 20.000,00 euro en wordt geïndexeerd. De vraagprijs voor de opstallen is nader overeen te komen.'

In januari 2009 is de boerderij dan eindelijk verkocht. Wie er gaat wonen, weet ik niet, maar er komen, volgens mij, geen koeien meer op de deel. Gelukkig heb ik de tijd meegemaakt dat Groot Hell nog volop in bedrijf was.

'Onbedorven' boerderij

Vanaf mijn jeugd zweef ik in mijn vrije tijd door de natuur. Later met mijn vrouw Tiny en al meer dan vijftendertig jaar iedere zaterdagochtend met natuurliehebber Evert van Helli.

Hoogtepunt in het voorjaar: de koeien gaan van stal.

Tijdens de vele tochten door de streek passeerden we vaak het erf van een oude boerderij, omringd door akkers, weilanden, bosjes, beekjes en houtwallen. Al heel lang geleden besloten we de natuur rond een 'onbedorven' boerderij fotografisch vast te leggen. De achterliggende gedachte hiervan was om eens te laten zien hoeveel natuurschoon je kunt aantreffen rond één boerderij. Na een tijdje zoeken, vonden we in de gemeente Putten de prachtige boerderij Groot Hell met drie hooibergen en twee schaapskooien volop in bedrijf. In mijn dagboek van 1975 wordt op 8 maart ons eerste bezoek aan Groot

Hell beschreven. Vanaf die tijd zijn we er vaak wekelijks geweest. De verzorging van het vee, het ploegen van de akkers, de hooibouw en de korenbouw werden in beeld gebracht. In de directe omgeving van de boerderij leven reeën, hazen, konijnen, weidevogels, uilen en roofvogels.

Levenswerk

Intmiddels komen we al bijna vijfendertig jaar op Groot Hell. De diaserie 'Portret van de boerderij Groot Hell' is zo langzamerhand een levenswerk geworden. Het verhaal is nog niet af, want steeds ontdekken we weer nieuwe dingen. In 1987 vertrok de familie Rozendaal van de boerderij en er volgde een erfhuis. Daarna is de familie Panhuis op Groot Hell gaan wonen. De beide schaapskooien zijn opgeknapt en van een nieuw rieten dak voorzien. Een paar jaar geleden is de familie Panhuis verhuisd en kwam de boerderij leeg te staan. Tot mijn grote schrik werd de boerderij daarna te koop aangeboden. Vele generaties boerenfamilies hebben hun brood verdiend op boerderij Groot Hell. Daar is nu een einde aan gekomen.

Groot Hell in de Veluwehal

De vele foto's van de boerderij en de mensen die er hebben gewoond en gewerkt, worden steeds waardevoller. Daar heb ik nooit bij stilgestaan. Het verhaal van de boerderij is digitaal gemaakt en aangevuld met uniek fotomateriaal. Op zaterdag 28 februari gaat de vernieuwde diapresentatie 'Portret van de boerderij Groot Hell' in 'première' op het grote scherm in de Veluwehal. Aanvang 20.00 uur. Wie weet tot ziens.

Los hooi in de hooiberg. Dat mag in de krant.

Winter: ijspegels aan het dak. n bevroren melkbussen op het erf.